

DOMAČIN.

DOMAČIN izhaja vsako soboto popoldne, če je ta dan praznik dan poprej ob istem času. — Naročnina za Ljubljano z dostavljanjem na dom: celoletno 3 K, polletno 1 K 50 v, četrletno 75 v; po pošti: celoletno 4 K, polletno 2 K, četrletno 1 K. — Uredništvo je na Miklošičevi cesti št. 16 v I. nadstr. — Dopisi naj se pošiljajo uredništvu DOMAČINA. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. — Inzerati (oglasi): Trikrat razdeljena petit-vrsta pri enkratni objavi 12 v, pri vsaki nadaljnji objavi 8 v, pri dvostopni petit-vrsti v reklamnem delu stane vrsta 20 v. Cela stran 30 K, pri večkratnem objavljanju po dogovoru znaten popust. — Upravišтво je na Miklošičevi cesti št. 16 v I. nadstr.

Štev. 37.

V Ljubljani, dne 28. novembra 1914.

Leto II.

Poraz Rusov v Ruski Poljski.

Sovražniki naše domovine so po sarajevskem zločinu jeli občutiti vojaško moč naše države in zvestih nam zaveznikov. Dežela, katere odgovorni in neodgovorni činitelji so izzvali to svetovno vojno, je izkúpila zaslužen kaznen za svoj zločin in se nahaja na robu propada. Na ves glas so trobentali naši sovražniki v svet, da bo oni zmagovalci v tej orjaški borbi, ki je gospodarsko jači in da bodo le oni izvojevali končno zmago. A strašansko so se zmotili. Vsi avstrijski narodi so pokazali, da ima Avstro-Ogrska še dovolj gospodarske moči v sebi. Vojno posojilo je doseglo vsoto dveh milijard kron. Poleg tega sijajnega uspeha avstrijskega vojnega posojila smo zadnje dni tudi na bojiščih izvojevali znatne uspehe skupno z našimi zavezniki. V Ruski Poljski je bila ruska armada strašansko poražena. Včeraj je bilo izdano poročilo nemškega generalnega štaba o novem sijajnem uspehu Hindenburgovih armad, ki so v bojih zadnjih dni ujele nič manj kakor 40.000 Rusov, uplenile 156 strojnih pušk in 100 ruskih topov. Ta strašanski poraz Rusov je bil med Lodzom in Lovicem in nemškim četam je poveljeval general Mackensen. V berlinskih mero-

dajnih krogih so že nekaj dni vedeli, da se v Ruski Poljski pripravlja nekaj važnega in da čaka tam rusko armado veliko presenečenje. Da ta novi ruski poraz v večtedenskih bojih v Ruski Poljski prav ocenimo, ne smemo pozabiti, da moramo tem 40.000 ruskih ujetnikov v bitki med Lodzom in Lovicem še prišteti približno nadaljnjih 30.000 mož, ki so jih Rusi izgubili v bitki pri Kutnem in Lipnem in isto število so ujele avstrijske čete v bojih severno od Krakova. Skupno je torej približno 100.000 ruskih ujetnikov. K temu moramo pa še prišteti ranjence in mrtvece, katerih število sedaj še ni znano, a katero gotovo ni majhno.

Da ta ruski poraz še ni prinesel odločitve, temu je vzrok, da imajo Rusi še vedno dovolj ljudi, s katerimi nadomeščajo te izgube, a ob koncu koncev jim jih bo tudi zmanjkalo.

Kdor je dosedaj dvomil o končnem uspehu avstrijsko-nemškega orožja, bo ob tej novi zmagi prišel do prepričanja, da je tudi z manjšimi močmi mogoče poraziti ruskega velikana. Hindenburg, zmagooslavni vodja nemških armad proti Rusom, nam je to sijajno in jasno pokazal. Akoravno bo prišlo še do ljutih borb, ki bodo zahtevale mnogo žrtev, se lahko nadajamo, da bo v tej orjaški borbi končna zmaga naša!

Podlistek.

Beseda ljubezni.

Novela, slovaški spisal Janko Jesenský. — Posl. Podravski.

(Dalje.)

Ko sta še tamkaj skupaj sedela, si je mislil pri tem. Ti prvi tedni njenega znanja. Sedela sta pri oknu ter govorila o ljubezni. A takrat, ko je imela na sebi belo obleko in rdeč trak v laseh. Temu je bilo že poltretje leto, njemu pa se je zdelo, kakor bi bilo to šele včeraj. Izpolnila je takrat svoje sedemnajsto leto. Minili so štirje dnevi po njenem godu. Sedela sta v salonu. Najpoprej pri oknu, potem v salonu. Hotela mu je nekaj zasvirati. Vsedla se je k klavirju in igrala. On je sedel v naslanjaču. Pušil je cigareto ter jo gledal. Bel, redek dim je vsekdar vpihnil v stran, da jo je bolje videl. Ni ji še bil povedal, da jo rad vidi, še zmerom je le čutil, da ga nekaj vleče k njej, da si neprestano želi jo videti, spregovoriti z njo, prijeti jo za roko in jo pobožati, ter si jo semtertje pritisniti k ustom! Dotakniti se njenih las, njenih ramen, bodisi le za minuto. In takrat, ko je tako sedel, jo je le

gledal in gledal, a to brez besed, z vso dušo v tem pogledu.

„Kako čisto je njeno lice,“ si je mislil. Poluobraz. Rožnat nadih nedotaknjene sveže mladosti. Pa zapira trepalnice in od velikih oces ostane samo tanek, svetel, leskeč se pasek, trak. Kakor bi se bala teh močnih glasov godbe... Zlati uhani, podobni zmrznjeni kapljici, kako se tresejo, kadar pokima s to radostno, zalo glavico. Kakšna čistota! Bog! A on kadi cigareto. Ali pa ona tako koprni, tako čuti kakor jaz? Ali jo kliče vse tako k meni, kakor mene k njej? Ko bi se tako ne izdal, ali bi se ojačila njena ljubezen in me ona pogledala tako, kakor jo sedaj gledam jaz? Ne, jaz se ne izdam z ničemer. Počakam, da se ona poprej izda. Ne, ne sme vreči sence v njene brezskrbne misli. In takrat, ta popoldan, pri sviranju na glasovir, se je Čurin kar prestrašil nad tem, da bi rad imel od nje pogled hvaležnosti. Da, še več, pogled ljubezni. Zaljubljeno besedo, besedico. Pa tudi to bi bilo premalo. Rad bi imel vso udanost te sveže, dekliske duše. Vso odkritosrčnost tega nedolžnega otroka brez zvijače in laži, čistega kot je kristal, prezornega kakor je voda studenčnica. Kako si naj to drzne?

„Ali imate radi Chopina?“ ga je vprašala nakrat. Pogledala ga je tako urno, da je komaj vtegnil od-

Svetovna vojna.

Splošni položaj na naših bojiščih.

Na Ruskem Poljskem so nemške čete dosegle prav lep uspeh. Armadno vodstvo je dobilo še o pravem času poročilo o prodiranju novih močnih ruskih čet iz Varšave, vsled česar je mogel generaloberst Hindenburg pripraviti protiakcijo. Od začetka je ostal s svojimi četami v defenzivi. Ruski sunek se je zlomil ob sovražni fronti in Rusi so imeli velike izgube. Nemci pa so tudi za naprej obdržali svoje pozicije ob Bzuri do vzhodno od Lodza. Rusi so upali, da bodo predrli nemško desno krilo, kar se jim pa očitno ni posrečilo. Tudi ruski napadi vzhodno od Čensthove so bili zavrnjeni. Južno naše krilo pa je tudi zadnje dni uspešno prodiralo. O sili sunkov tega krila nam priča dejstvo, da so naše čete v bojih zadnjih dni ujele 29.000 Rusov. Zelo važno je tudi, da so naše čete vplenile mnogo strojnih pušk.

Položaj v Karpatih, kjer so pričeli Rusi pred dnevi v dolgi fronti z ofenzivo, je v celoti skoraj neizpremenjen. Prvo svojo ofenzivo so Rusi preložili iz severozapada na vzhod. Doslej so napredovali le par kilometrov. Naše čete so se jim postavile ponekod v bran, tudi so naše čete dobro preskrbljene z municijo, zimsko obleko in živili. Prebivalstvo je mirno, železniški promet reden. Przemysl se junaško brani ter zadržuje silne ruske čete, ki imajo tudi zelo velike izgube. Mirno pričakujejo v Budimpešti, odkoder prihaja to poročilo, izida bojev v Karpatih. Na nekaterih mestih so bili Rusi tudi z velikimi izgubami potisnjeni nazaj.

Vojaški strokovnjaki konstatirajo, da smo v Srbiji zopet bistveno napredovali. Močvirnate nižine ob reki Kolubari so delale našim četam sicer velike težkoče, toda premagala jih je vztrajnost in nezlomljivost naše armade, ki sedaj že z uspehom napada močne srbske utrdbe na vzhodnem obrežju. Boji pri Lazarevcu so bili osobito trdovratni. Že v nedeljo sta se tam nasprotnika zagrizla. Srbske zadnje čete so se zbrale na črti Gornji Milanovac-Arangjelovac. Med tem, ko vlada

pri Valjevu in v Kolubarskih nižinah huda zima in brije silna burja po zasneženih krajih, je vreme ob Savi nekoliko boljše. Tamkaj naše operacije niso tako hudo ovirane. Naše kolone, ki prodirajo južnovzhodno od Valjeva, imajo posebne naloge. Sodi se, da bodo te naloge uspešno izvršile.

Z avstrijsko-ruskega bojišča.

Nova bitka v ruski Poljski.

Dunaj, 18. novembra. Uradno razglašajo dne 18. novembra. Operacije zavezniških armad so prisilile ruske čete v ruski Poljski k bitki, ki se je razvila na celi fronti pod ugodnimi pogoji. Ena izmed naših bojnih skupin je včeraj ujela nad 3000 sovražnikov.

Napram tem velikim bojem ima prodiranje ruskih čet proti Karpatom samo podrejen pomen. Pri debuširanju iz Grybowa je nepričakovan ogenj naših baterij razpršil močno sovražno konjenico.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, generalmajor.

Bitka na ruskem Poljskem se nadaljuje. — 7000 Rusov ujetih.

Dunaj, 19. novembra. (Kor. urad.) Uradno razglašajo z dne 19. novembra:

Bitka na ruskem Poljskem se nadaljuje in sicer ugodno za nas. Po dosedanjih poročilih so naše čete ujele 7000 sovražnikov ter uplenile 18 strojnih pušk in tudi več topov.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, generalmajor.

Naši uspehi na ruskem Poljskem. — Težke izgube Rusov pred Przemyslom.

Dunaj, 20. novembra. (Kor. urad.) Uradno razglašajo dne 20. novembra:

Tudi včeraj sta imeli zaveznici na ruskem Poljskem povsodi uspehe. Odločitve še ni bilo. Število ujetih Rusov narašča. Pred Przemyslom je imel sovražnik

vrniti svoj pogled na listje velike palme, ki je stala v kotu.

„Ne, gospodična,“ ji je odvrnil čez nekaj časa. „To je takšen mesečnik brez lastne, moške moči. Takšna umetna narcisa v parku in baronesa nad njim z belim solnčnikom.“

Potlačil je cigareto v pepelnik ter ogledoval njene tanke prste, s katerimi je semtertje pobrskala po tipkah.

„Nu, kaj vam naj zasviram?“

„Ne svirajte.“

„Saj je Chopin krasen.“

Spustila je roke od klavijature v krilo ter ga pogledala.

„Živa ljubezen je lepša,“ ji odvrne Čurin smehljaje.

„Saj se ji posmehujete.“

„Mora biti idealna, čista. — Resnica,“ mislil si je pri tem, „ne morem ji povedati, da jo ljubim. Ušla bi mi. Niti iskricice čuta nima v sebi za-me. Govori, toda ne čuti ničesar.“

„Znajte,“ je nadaljeval glasno, da bi bil čut poetičen, mora se roditi v duši, ne pa v reči, ne radi potrebe. Na primer. Potrebujem za svoje, recimo tri sobe ženo, torej se oženim, to je zaljubim. Ali, imam trgovino, pisarno, torej kako? Vzamem ženo in se zaljubim. Trga me po desni nogi, kdo me bo oskrboval?

Žena. Torej se zaljubim. Vzamem k sebi ženo. Ali samo radi tega, da vstrežem zahtevam in postavam družbe, to je na primer: bil sem mlad, na plesišču, ali na izletih sem omamljen pod drevesi vsled mladosti in krvi rekel časih kakšni zali gospodični: rad vas imam. Obljuboval sem si, da jo vzamem. Potem pa je navdušje izginilo in jaz v očigled tej ženski nisem čutil ničesar. Vsekako pa jo vzamem za ženo, ker sem ji to obljubil in sicer bi me družba proglasila za nepoštenega...“

„Nu, a?“ seže mu Helena v besedo. „To tudi ni pošteno.“ In obrnivši se povsem k Čurinu, kateri majoč s svinčnikom po koscu papirja, je nadaljeval:

„Ne. Prava ljubezen ne nastane nikdar iz potrebe, ako nima vzroka in je brez interesov, marveč samo duševno, globoko zanimanje za drugo osebo. Mora biti vse v človeku, celo življenje za človeka. Ne sme imeti vzroka. Ne. Rad te imam radi tega, ker te imam rad, ker mi srce tako veleva. Ne radi tega, ker si zala, ker imaš zala usteca in odlično sviraš Chopina, marveč radi tega te imam rad, ker te imam rad...“

„To bi bila rastlina v ozračju,“ seže mu Helena bojazljivo v besedo ter pri tem nekoliko zardi. Pa tudi Čurin sam je zardel. „Človek mora vedeti, čemu ima rad?“

(Dalje prihodnjic.)

pri takoj odbitem poizkusu, spraviti močnejše varovalne čete bližje do južne trdnjavske fronte, težke izgube.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, generalmajor.

Dunaj, 21. novembra. (Kor. urad.) Uradno razglašajo dne 21. novembra opoldne:

Napad zaveznih armad na ruske glavne sile v ruski Poljski napreduje na vsi fronti. V bojih severno-vzhodno od Čenstohova sta se vdala dva sovražna bataljona.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, generalmajor.

Boji na ruskem Poljskem potekajo ugodno. — 15.000 Rusov ujetih. — Odločitve še ni. — Boji v Karpatih.

Dunaj, 22. novembra. (Kor. urad.) Uradno razglašajo dne 22. novembra opoldne:

Zavezniki energično in uspešno nadaljujejo svoje napade na ruskem Poljskem.

Naše južno bojno krilo je doseglo sektor ob Szrenjawi. Posamezni protisunki sovražnika so bili odbiti. Doslej so c. in kr. čete ujele nad 15.000 Rusov. Odločitev še ni padla. Tudi zahodno od Dunajeca in v Karpatih se vrše večji boji.

Namestnik šefa generalnega štaba pl. Höfer, generalmajor.

Bitka v ruski Poljski se nadaljuje. — Zavzetje Pilice. — 2400 Rusov ujetih. — Ruski obkoljevalni poizkusi pred Przemyslom odbiti.

Dunaj, 23. novembra (došlo ob pol 12. ponoči. (Kor. urad.) Uradno razglašajo dne 23. novembra opoldne:

V ruski Poljski še ni odločitve. Zavezniški armadi nadaljujeta napade vzhodno od Čenstohova in severno-vzhodno od Krakova. Pri zavzetju kraja Pilice so naše čete včeraj ujele 2400 sovražnikov. Ogenj naše težke artilerije mogočno učinkuje. Ruske čete, ki so prekoračile spodnji tok reke Dunajec, niso mogle prodrati. Vojni položaj je dovedel do tega, da smo posamezne Karpatske gorske prelaze začasno prepustili Rusom. Dne 20. novembra je izpad iz Przemysla potisnil obkoljevalne čete pred zapadno in južno trdnjavsko fronto daleč nazaj. Nasprotnik se sedaj zadržuje izven strelne daljave naših topov.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, generalmajor.

Uspehi pri Wolbromu in Pillci. — Celokupno število vojnih ujetnikov znaša 110.000 mož.

Dunaj, 24. novembra. (Kor. urad.) Uradno razglašajo dne 24. novembra opoldne:

Bitka v ruski Poljski se pri velikem mrazu energično nadaljuje na obeh straneh. Naše čete so zavzele več oporišč, zlasti so pridobile na prostoru proti Wolbromu in ob obeh straneh kraja Pilice ter zopet ujele mnogo sovražnikov. Sicer je položaj neizpremenjen. V notranjosti monarhije se nahaja 110.000 vojnih ujetnikov, med temi 1000 častnikov.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, generalmajor.

Z nemško-francoskega in nemško-ruskega bojišča.

Nemci so na zapadu osvojili Chatillon. — Nova, še neodločena bitka pri Lodzu. — Porazena ruska konjenica pri Pillkallenu.

Berolin, 18. novembra. (Kor. urad.) Wolffov biro poroča: Veliki glavni stan, dne 18. novembra dopoldne.

Boji v zapadni Flandriji se nadaljujejo. Položaje v bistvu neizpremenjen. V Argonskem lesu smo najpadajoč uspešno prodirali. Francoske napade južno od Verduna smo odbili. Napad proti našim četam, ki smo jih pri St. Mihielu pomaknili na zapadno obrežje reke Mas, se je po prvotnem uspehu popolnoma ponesrečil. Naš napad jugovzhodno od Cireyja je napotil Francoze, da so zapustili del svojih pozicij. Naše čete so v naskoku zavzele Chatillon.

Na Poljskem so se v okolici severno od Lodza razvili novi, sedaj še neodločeni boji. Jugovzhodno od Soldave smo prisilili sovražnika, da se je omaknil na Mlavo. Na najskečajnejšem severnem krilu smo dne 16. in 17. novembra porazili močno rusko konjenico in jo vrgli preko Pillkanella. Vrhovno armadno vodstvo.

Borba zračnih flotilj. — Na vzhodnih nemških bojiščih se boji nadaljujejo.

Berolin, 19. novembra. (Kor. urad.) Poročilo Wolffovega urada.

Veliki glavni stan dne 19. novembra dopoldne. V zapadni Flandriji in na severnem Francoskem je položaj neizpremenjen. Neka nemška zračna flotilja je prisilila na poizvedovalnem poletu dva sovražna bojna aeroplana, da sta morala pristati, enega pa je strmoglavila na zemljo. Izmed naših aeroplanov pogrešamo enega. V okolici Yervona na zapadnem obronku Argon smo odbili ljut francoski napad s težkimi izgubami za Francoze. Naše izgube so bile neznatne. Na vzhodnem bojišču se znova pričeti boji še vrše.

Vrhovno armadno vodstvo.

Rusi se umikajo preko Mlave in Lipna. — Bitka pri Lodzu in Čenstohovu še ni odločena.

Berolin, 12. novembra. (Kor. urad.) Wolffov biro. Veliki glavni stan dne 20. novembra dopoldne.

Na vzhodno pruski meji je položaj neizpremenjen. Zapadno od jezerske planote se se Rusi polastili nezasedene poljske utrdbe in v njej nameščenih starih, nepremičnih topov. Deli sovražne armade, ki so šli nazaj preko Mlave in Lipna, se nadalje umikajo. Južno od Plocka je naš napad napredoval.

V bojih pri Lodzu in vzhodno od Čenstohova še ni odločitve.

Vrhovno armadno vodstvo.

Na francosko-nemškem bojišču ni sprememb.

Berolin, 20. novembra. (Kor. urad.) Wolffov biro javlja: Veliki glavni stan dne 20. novembra dopoldne.

V zapadni Flandriji in na severnem Francoskem ni bistvenih sprememb. Omehčana, na pol zamrzla tla in snežni viharji ovirajo naše kretnje. Francoski napad pri Combriju, jugovzhodno od Verduna smo odbili.

Vrhovno armadno poveljstvo.

Na Francoskem in v vzhodni Prusiji ni izprememb.
— Pri Lodzu in Čenstohovu se boji nadaljujejo.

Berolin, 21. novembra. (Kor. urad.) Poročilo Wolffovega urada. Veliki glavni stan 21. novembra Na zapadnem bojišču je v bistvu ostal položaj neizpremenjen. Skoro pred celo fronto kaže sovražnik živahno artilerijsko delavnost.

Operacije na vzhodu se razvijajo dalje. Iz vzhodne Prusije ni ničesar poročati.

Nadaljujemo zasledovanje sovražnika, ki smo ga odbili preko Mlave in pri Plocku.

Pri Lodzu napredujejo naši napadi.

V okolici vzhodno od Čenstohova se bore naše čete ramo ob rami s četami naše zaveznice in pridobivajo tla.

Berolin, 22. novembra. (Kor. urad.) Wolffov biro poroča: Veliki glavni stan dne 22. novembra dopoldne.

Na zapadnem bojišču je položaj neizpremenjen.

Na Poljskem se še vrše borbe za zmago.

Boji južno od Plocka, v okolici Lodza in pri Čenstohovu trajajo dalje. Vrhovno armadno vodstvo.

V Prusiji ni izprememb. — V ruski Poljski je odločitev odgojena. — Ofenziva zavezniških armad pri Čenstohovu in severovzhodno od Krakova.

Berolin, 23. novembra. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan dne 23. novembra dopoldne.

V ruski Poljski je položaj neizpremenjen.

V ruski Poljski je odločitev odložena vsled nastopa novih ruskih čet iz smeri Varšave.

Zavezniške čete nadaljujejo napad v okolici vzhodno od Čenstohova in severovzhodno od Krakova. Vrhovno armadno vodstvo.

Položaj na francosko - nemškem bojišču.

Berolin, 23. novembra. (Kor. urad.) Wolffov urad javlja: Veliki glavni stan dne 23. novembra dopoldne.

Boji pri Nieuportu in Ypernu še trajajo. Malo angleško brodogradnjo, ki se je dvakrat približalo obrežju, je prepodila naša artilerija. Ogenj angleških ladijskih topov je bil brezuspešen. V Argonskem lesu pridobivamo korak za korakom na tleh. Iztrgali smo Francozom drug strelski jarek za drugim, oporišče za oporiščem. Vsak dan ujamemo nekaj sovražnikov. Nasilno rekognosciranje proti našim pozicijam vzhodno od reke Mosel smo preprečili s svojim protinapadom.

Vrhovno armadno vodstvo.

Nerazjasnen položaj na vzhodu. — V ruski Poljski bitka še ni odločena. — Uspešna ofenziva od Krakova.

Berolin, 24. novembra. (Kor. urad.) Wolffov urad javlja: Veliki glavni stan dne 24. novembra dopoldne.

Na vzhodnem bojišču položaj še ni razjasnen.

V vzhodni Prusiji vzdržujejo naše čete svoje pozicije ob jezerki planoti in severovzhodno od nje.

V severni Poljski se vršči težki boji še niso odločeni.

V južni Poljski v okolici Čenstohova bitka stoji. Na južnem krilu severno od Krakova napad napreduje. Uradno rusko poročilo, da sta bila v vzhodni Prusiji

ujeta general pl. Liebert in pl. Pannowitz, je docela izmišljena. Prvi se nahaja v Berlinu, drugi pa na čelu svojih čet. Oba že dlje časa nista bila v vzhodni Prusiji. Vrhovno armadno vodstvo.

Položaj na zapadnem bojišču.

Berolin, 24. novembra. (Kor. urad.) Wolffov urad javlja: Veliki glavni stan dne 24. novembra dopoldne.

Angleške ladje so se tudi včeraj pojavile ob Flandrijskem obrežju in so obstreljevale Lombartzyde in Seebrügge. Našim četam so zadele le malo škode, pač pa je bilo ubitih in ranjenih več belgijskih prebivalcev. Na zapadu niso nastale nobene bistvene spremembe.

Vrhovno armadno vodstvo.

Potopljena ogromna angleška oklopnica.

Rotterdam, 24. novembra. (Kor. urad.) Po poročilih iz zanesljivega vira je angleški naddreadnought „Audacious“ dne 26. ali 29. oktobra ob severnem obrežju Irske zadel ob mino in se potopil. Admiraliteta varuje o dogodku najstrožjo tajnost, da bi preprečila vznemirjenje v deželi. „Audacious“ je imela displacementa 27.000 ton, 28.000 konjskih sil, hitrost 22 morskih milj in je bila oborožena z desetimi 34¹/₁₀ centimeter-skimi in šestnajstimi 10³/₁₀ centimeterskimi topovi. Posadka je štela okrog 1100 mož.

Berolin, 24. novembra. (Kor. urad.) „Lokalanzeiger“ javlja iz Kopenhagena: Kakor pripoveduje neki Šved, ki se je vrnil nedavno tega iz Amerike v Stockholm, je dne 25. oktobra parnik „Olimpia“ naletel ob irski obali na veliko vojno ladjo, ki je očitno imela več težkih poškodb in je vzel na krov 250 mož. Ostalih 550 so precale druge vojne ladje, ki so prehitale na pomoč. Posadki in potnikom na „Olimpiji“ je bilo prepovedano, da bi ob pristanju na Angleškem govorili o tem dogodku. Vsekakor gre tu za angleški dreadnought „Audacious“, ki se je par dni kasneje potopil. Kakor se zdi, je bila vsa posadka rešena.

Potopljen nemški podmorski čoln.

Berolin, 24. novembra. (Kor. urad.) Uradno razglašajo: Po uradni objavi angleške admiralitete z dne 23. novembra je neka angleška patrolna ladja ob severnem obrežju Škotske potopila nemški podmorski čoln U 18. Kakor poroča Reuterjev biro, je angleški torpedni rušilec „Garry“ rešil 3 častnike in 23 mož. En mornar je utonil.

Načelnik namestnika admiralskega štaba plem. Behne.

Bitka v ruski Poljski še traja. — 29.000 ujetih.

Dunaj, 25. novembra. (Kor. urad.) Uradno razglašajo dne 25. novembra:

Orjaška borba v ruski Poljski še traja.

Dosedaj so naše čete v tej bitki ujele 29.000 mož ter uplenile 49 strojnih pušk, kakor tudi mnogo drugega vojnega materijala.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, generalmajor.

V vzhodni Prusiji in v ruski Poljski je nemška armada odbila vse ruske napade.

Berolin, 25. novembra. (Kor. urad.) Poročilo Wolffovega urada:

Veliki glavni stan dne 25. novembra dopoldne.

V vzhodni Prusiji so naše čete odbile vse ruske napade.

Protiofenziva ruske armade iz varšavske smeri se je ponesrečila v okolici Lowicz-Strykov in Brzezini.

Tudi v okolici vzhodno od Čenstohova so se vsi ruski napadi razbili pred našo fronto.

Vrhovno armadno vodstvo.

Uspehi naše armade na južnem bojišču. — Naša armada je prekorajčila Grebene Maljen- in Suvobor-planine.

Dunaj, 25. novembra. (Kor. urad.) Z južnega bojišča poročajo uradno dne 25. novembra:

Naše čete so v težkih bojih že povsodi prekorajčile močvirnato nižino reke Kolubare ter v napadu na vzhodne višine pridobile na prostoru. Več srditih protinapadov sovražnih rezerv smo odbili z velikimi izgubami za nasprotnika. Mnogo ujetnikov in uskokov. Jugovzhodno od Valjeva so naše čete, boreč se, prekorajčile s snegom pokrite grebene Maljena in Suvobora. Tamkaj smo včeraj zopet ujeli 10 častnikov, nad 300 mož in uplenili 3 strojne puške.

Z južnega bojišča.

Prodiranje v Srbijo. — 1400 Srbov ujetih.

Dunaj, 18. novembra. (Kor. urad.) Z južnega bojišča poročajo uradno z dne 18. novembra: Na jugovzhodnem bojišču na več točkah večji boji, ob razdejanih prehodih preko reke Kolubare naše čete že na onstranskem bregu. Dne 16. novembra smo ujeli 1400 sovražnikov in uplenili mnogo vojnega materijala.

Na južnem bojišču napredujejo operacije proti Lazarovcu.

Dunaj, 20. novembra. (Kor. urad.) Z južnega bojišča poročajo uradno z dne 20. novembra: Parcijelni boji na celi fronti. Napad na utrjeno pozicijo pri Lazarovcu ugodno napreduje. Včeraj smo ujeli 7 častnikov in 660 mož. Neugodno vreme; na hribih en meter snega, v nižinah poplave.

Zmagovito prodiranje v Srbijo. — Naši so ujeli od dne 6. t. m. do danes 13.000 mož.

Dunaj, 22. novembra. (Kor. urad.) Z južnega bojišča poročajo uradno z dne 22. novembra:

Močne naše čete so že prekorajčile Kolubaro. Vendar se nasprotnik še upira na raznih, dobro utrjenih pozicijah. Naše prodiranje sicer zavirajo, a ne zadržujejo omehčana tla, iz struge izstopivše reke, v hribih pa meter visok sneg. Poizvedovalni oddelki so v zadnjih dveh dneh zopet ujeli 2440 sovražnikov.

Skupno število v bojih od 6. novembra sem ujetih sovražnikov znaša 13.000.

Proglas avstro-ogrškega vojnega poveljstva.

Prebivalstvu Srbije in Črne gore!

Po božji volji, ki vodi usodo narodov, in po moči Njegovega Veličanstva cesarja in kralja Franca Jožefa I., je vaša domovina podložna orožni sili avstro-ogrške armade.

S tem ste podvrženi vladi pravičnega in modrega vladarja, ki nas ni poslal semkaj, da maščujemo in kaznujemo, marveč zato, da omogočimo, da zavlada resnica in pravica.

Njegova milost seže tako daleč kakor Njegova moč. Vi ste v Njegovi oblasti, zanesite se na Njegovo milost, zaupajte Njegovim vojakom, ki so pravicoljubni in v svesti si svoje dolžnosti. Ti vojaki bodo strogo varovali vašo deželo in vas udano ščitili.

Mi nismo iskali z vami vojne, avstro-ogrška brambna sila ne prihaja semkaj, da bi zatrla blagostanje vaše dežele. Dolgo vrsto napadov, grdenj, zasmehevanj in žaljenj je Avstro-Ogrska potrpežljivo nosila vse dotlej, dokler se — od nas nikdar vračana — sovraštva niso izrodila v strašna zločinstva, katerih sledovi so vodili v Srbijo, kamor nam ni bilo dopuščeno zločincev dalje preganjati.

Mi za vse to ne delamo odgovornih vas in vsakega poedincev, niti ne pozivamo na odgovornost celega srbskega naroda kot takega. Mi vemo, da se niste zavedali faktičnih odnošajev, da so vam resnico prikrivali ter da ste v velikem delu postali žrtev brezdušnih in sebičnih izzivačev.

V področjih, ki smo jih zasedli, bodo sodnost izvrševala vojna sodišča; vedno bomo gledali samo na resnično pravo in pravičnost. Kolikorkoli bo mogoče, bodo vodili upravo vaši lastni uradniki, ki smejo računati na naše varstvo v največji meri, ako bodo pošteno vršili svojo službo. V vseh slučajih pa bo vsakemu od vas dano na prosto voljo, da se pritoži na naše vojno poveljstvo.

Vsak bo v svojem pravu z enako dobrohotnostjo zaščiten, naj bo visokega ali nizkega rodu, ubog ali bogat, brez razlike sloja in veroizpovedanja.

Toda z isto pravičnostjo in brezobzirnostjo ter strogostjo boste kaznovani, če boste motili pravni red, katerega mi ščitimo, ali ako se boste drznili z lokavim in hinavskim delovanjem uplivati na pošteno vodenje vojne.

Proti upor in zaroti, proti vsakršni sovražnosti, proti zahrbtnemu delovanju bomo postopali z neizprosno strogostjo po zakonih vojnega prava.

Varujte se torej takih zlodel; nanja se bo strogo pazilo in se bodo krvavo kaznovala. Vsak krivec bo kaznovan s smrtjo in v 24 urah ustreljen.

Ne bodite tedaj neiskreni in prepustite usodo države pošteni in čestiti borbi. Opravljajte mirno svoje posle; vsak naj pošteno deluje in dela zase in za svoj dom, za kruh družine. V tem boste uživali naše varstvo.

Zaupajte v pravičnost in blagost našega modrega vladarja, v čigar oblasti ste — izpolnite mirno dolžnosti svojega poklica, dolžnosti, ki vam jih nalaga vzdrževanje vaših domov — dolžnosti, katere vam je s preokretom usode določila volja vsemogočnega Boga!

Vrhovno poveljstvo ces. in kralj. avstro-ogrskih poveljstev.

Letaki za srbsko armado.

Naši letalci mečejo na srbske postojanke letake z naslednjo vsebino:

„Srbski vojaki!

Čemu se vedno borite? Ali ne vidite, da polagoma, a gotovo propadate? Šumadijska divizija je pokončala z ogromnimi izgubami. Tisti, ki so ostali živi, so v divjem begu utekli čez Drino. V Sarajevo so pa dospeli samo tisti, ki so o pravem času odložili orožje.

Že smo zasedli Mačvo in z jurišem osvojili Šabac. Pri Ravnju je padel v naše roke bogat plen, med njim topovi in strojne puške. Ujeli smo 5000 srbskih vojakov in našli v enem samem strelskem jarku 800 mrtvih, ki smo jih pokopali.

Čemu torej zastoj tvegate glave?

S svojo krvjo in svojo hrabrostjo ste v dveh vojnah povečali svojo domovino, a namesto mirnega uživanja je izbruhnila sedaj tretja vojna, ki so vam jo brezkoristno vsilili vaši vodje. Vrgli so svoj pogled na Bosno, Srem in Banat, in da bi dosegli ta cilj, so šli tako daleč, da so umorili našega prestolonaslednika in njegovo soprogo. Zahtevali smo zadoščenja od vaših voditeljev, toda oni so se skrili za vašim širokim hrbtom in sedaj vas gonijo v nesrečo in smrt, pri tem pa govore o domovini. A vi ubogi zapeljani ljudje gubite svoje življenje, zapuščate svoje družine in gospodarstva, da tudi te propadejo.

Vi branite svoje slabe voditelje, ki so ponižali Srbijo pred vsem svetom.

Odpriete oči in pomislite, pa boste spoznali, da so vas zapeljali, da so vas prevarili in da branite tuje koristi.

Odložite orožje in rešite svoje življenje, dokler ni prepozno. 10.000 vaših bratov je v našem ujetništvu, živi so in zdravi in hvaležni Bogu, da se jim je tako srečno izteklo. Tudi vam obečamo dobro postopanje.

Nič se ne bo zgodilo nikomur od vas, kdor se bo obrnil do nas in utekel k nam. Dobro vas bomo hranili in oblekli ter tudi z denarjem podpirali do časa, dokler se ne boste mogli v miru in zdravi vrniti k svoji družini!

Pregled vojnih dogodkov

od 13. do 20. novembra 1914.

Na južnem bojišču smo v devetdnevnih bojih izvojevali veliko odločilno zmago: 15. t. m. so naše čete zasedle Valjevo, važno srbsko garnizijsko mesto, odkoder se odpira pot v notranjo Srbijo, v Kragujevac in Niš. Ob Savi smo istočasno prodrli do Obrenovca in ga zasedli. Danes je v naših rokah cel četverkot, ki ga tvorijo reke Drina (do Ljubovije), Sava in Kolubara z važnimi železniškimi progami in cestami. V teh bojih smo ujeli 8000 Srbov in uplenili 42 topov, 31 strojnih pušk in skoro nepregledno množino municije in drugega vojnega plena. Glavni del pobite srbske armade je čez reko Kolubaro bežal proti Aranđelovcu (vzhodno od Valjeva, oziroma severozapadno od Kragujevaca), druga kolona pa beži proti Gor. Milanovcu (zapadno od Kragujevaca). Naše čete so sovražniku za petami in so že prekoračile reko Kolubaro; ob Savi pa prodirajo naše čete naravnost proti Beogradu. Bojev v ob savskem ozemlju so se velespešno udeleževali tudi naši monitorji. Za te velike uspehe na srbskem bojišču je feldcajgmojster Potiorek, poveljnik naše balkanske armade (V. in VI.) hrabrim našim četam v cesarjevem imenu izrekel zahvalo in priznanje, sam je bil pa odlikovan z vojaškim zaslužnim križcem I. razreda z vojno dekoracijo.

Na severnem bojišču stoje naše čete približno na črti: Prut, severna stran Karpatov, reka Dunajec (ki teče zapadno od Tarnowa proti severozapadu in se izteka v Vislo) in ob meji proti Krakovu, odkoder smo te dni prodrli na Rusko Poljsko proti severozapadu do Wolbroma in Pilice. Tod je v teku velika bitka, ki se za nas zelo ugodno razvija in smo ujeli doslej že 7000 Rusov. Boji v smeri Karpatov so postranskega pomena, tem bolj, ker naša trdnjava Przemyśl

tudi topot sijajno vrši svojo nalogo; njena posadka neumorno napada sovražnika, trdnjavski topovi pa mu zadajajo silne izgube.

Nemško-rusko bojišče. Pri Vloclavsku (severozapadno od Varšave) na levem bregu Visle je general Hindenburg v večdnevnih bojih izvojeval veliko zmago nad Rusi; porazil je več ruskih armadnih zborov in jih vrgel nazaj čez Kutno (južno od Plocka). Ujel je 23.000 Rusov in zajel velik vojni plen. Tudi pri Lipnu (severno od Vloclavska, na desnem bregu Visle) in pri Soldavu (na vzhodnopruski meji, severnovzhodno od Plocka) so Nemci porazili Ruse in jih vrgli nazaj proti Plocku, oziroma Mlawi. Pri Stallupönenu (na Vzhodnem Pruskem, vzhodno od Insterburga) so Nemci porazili močno rusko konjenico in jo vrgli nazaj čez Pillkallen. — Veliki še neodločeni boji se sedaj bijejo severno od Lodza.

Na zapadnem, belgijsko-francoskem bojišču ni bilo velikih izprememb; Nemci slejkoprej na celi črti neutrudno napadajo zavezniške belgijsko-angleško-francoske čete in jim neprestano prizadevajo velike izgube. Kljub trdovratnemu odporu Nemci polagoma napredujejo. Na Flanderskem je zadnji čas nastopilo silno slabo vreme — nalivi, sneg in viharji — ki zelo ovira delovanje čet. Boji ob reki Yser in Ypresu so še vedno neodločeni. Zapadno od Lille so Nemci odbili vse francoske napade, ravnotako zahodno in vzhodno od Soissons. Pri Berry au Bac (ob reki Aisne, severozapadno od Reimsa) so Francozi izgubili važno in močno postojanko. V Argonskem gozdu so Nemci zopet izdatno napredovali in odbili pri Servonu (na zapadnem robu Argonov) silovit francoski napad. Zaman so bili francoski napadi tudi južno od Verduna, pri St. Mihielu in pri Cyreju (jugovzhodno od Luneville ob lotarinški meji), kjer so Nemci v protinapadu vrgli Francoze iz njihovih stališč. — Chatillon so Nemci vzeli z naskokom.

Turško-ruska vojna. Pri Köpriköju so Turki prizadejali Rusom velik poraz; padlo je do 8000 Rusov. Manjši boji so se vršili pri Limanu in Lazistanu, ki so bili za Turke zmagoviti. Sploh so Turki že skoro na celi črti vrgli Ruse čez mejo in turške čete prodirajo že na ruskih tleh proti Batumu. V Perziji so Turki zasedli mesto Kotur, ki je imelo preje rusko posadko.

Na Črnem morju, blizu Sebastopola, se je 18. t. m. vršil spopad med ruskim in turškim brodom, ki pa na nobeno stran ni prinesel kakega uspeha.

Turki v Egiptu trajno prodirajo ter so zavzeli kraj Kalat-ul-Nahl, ki leži 120 km onstran turške meje.

Vojna na morjih. 2. t. m. je francosko brodom zopet obiskalo Vis; francoski mornarji so uničili brzoglavne in telefonske naprave, pretrgali kabel, vzeli 21.000 K kontribucije in odpeljali s seboj več odličnih domačinov kot talce, ki so jih pa te dni zopet izpustili. — 17. t. m. so Nemci obstreljevali rusko pristanišče Libavo. — Severnoameriške Združene države so z ozirom na sedanjo svetovno vojno proglasile najstrožjo nevtralnost za Panamski prekop in njegovo ozemlje. — Švedska, norveška in danska vlada so vložile oster protest proti polaganju min na velikih morskih trgovskih cestah in proti oviranju pomorske trgovine nevtralnih držav vsled krivičnih in doslej nepriznanih načel glede tihotapstva.

Sveto vojno proti Rusiji, Angliji in Franciji je proglasil turški sultan kot verski poglavar vseh mohamedancev. Afganistan se v vojni pridruži Turčiji.

Japonski poslanik v Carigradu je 16. t. m. s celokupnim poslaniškim osebjem odpotoval iz Carigrada.

Tedenske novice.

(Podaljšano podpisovanje vojnega posojila.) Ker celo vrsto nameranih podpisovanj vojnega posojila še niso mogli formalno izpeljati, ker so vezane korporacije pri formalni izpeljavi podpisovanja na gotove predpise in ker mora veliko tistih, ki so naznanili podpisovanje, izposlovati šele potrebno potrdilo po sodišču ali po drugih oblastih in ker se radi krajnih razmer vojnemu posojilu namenjena gotovina ne more hitro dati na razpolago, je dovolil finančni minister, da se sme pri poštni hranilnici in pri drugih podpisovalnih mestih naknadno še podpisati vojno posojilo. Po splošno sestavljenem pregledu poštnih hranilnic se je dozdej podpisalo vojno posojilo v višini okroglo 1441 milijonov kron.

(Hranilne vloge in vojno posojilo.) Po § 5., odstavek 3. cesarske naredbe z dne 27. septembra 1914., drž. zak. št. 261., ozir. po § 5., odst. 3. ministrske naredbe z dne 13. oktobra 1914., drž. zak. št. 279., morajo hranilnice iz vlog na vložne knjižice zneske brez razločka, tedaj do vsake višine izplačati, ako vložniki take zneske zahtevajo v svrhu subskripcije vojnega posojila. Tako izplačevanje vrši se potom odkazanja ali izročitve denarja blagajni, ki je prevzela subskripcijo in so hranilnice tudi upravičene same to preskrbeti.

(Iz seje deželnega odbora kranjskega z dne 20. novembra 1914.) Deželni odbor sklene, da vzame vojnega posojila za 3 milijone kron. — Ker je za l. 1915. vsled nastalih razmer nemogoča ustanovitev proračuna, se določijo načela za deželno gospodarstvo v bodočem letu, in sicer: 1. izplačajo se vse plače in pokojnine; 2. izplačajo se vsi stroški za deželne zavode in urade, v kolikor so neobhodno potrebni za vršitev tem zavodom in uradom naloženih dolžnosti; 3. poplačajo se vsi stroški, ki se nanašajo na deželne dolgov; 4. poplačajo se vsi stroški, ki jih je dežela po obstoječih zakonih dolžna pokrivati; 5. melioracije se izvršijo le po stanju mobilnih sredstev deželnega melioracijskega zaklada. Prispevek udeležencev mora biti pokrit že pred pričetkom dela in istotako tudi državni prispevek; 6. izdatki, ki so odvisni od proste volje deželnega zastopa, se dovoljujejo le, če to dopusti vsakratno denarno stanje. Sploh se morajo ti izdatki kolikor mogoče zadrževati in jih dovoljevati proti koncu l. 1915. Obveze za kak daljši čas se ne smejo prevzemati. V kolikor pa se je dežela odslej vezala za kake izdatke, se te obveze izpolnijo pod pogojem, da je ob določenem roku dovolj denarja na razpolago; 7. skupni letni izdatki, ki so odvisni od proste volje deželnega zastopa, ne smejo presežati vsot, ki so za vsak posamezni namen določene po deželnem proračunu za l. 1914. Deželnim zavodom se naroči, da varčujejo pri stroških; isto se naroči tudi cestnim okrajnim odborom glede potrebščin za deželne ceste. Da se ustreže zahtevam, ki so glede vsakoletnega gospodarjenja ustavno določene, se sklene proračunski provizorij za l. 1915., t. j., da se v letu 1915. provizorno pobirajo sedanje deželne doklade in naklade, in sicer toliko časa, dokler o tem ni definitivnega sklepa. — Z ozirom na cesarski ukaz z dne 29. avgusta 1914., drž. zak. št. 229., in na ministrski ukaz z dne 15. septembra 1914., drž. zak. št. 245., o vplivanju vojnih dogodkov na postopanje in roke v zadevah javnega prava sklene deželni odbor, da bo sicer postopal v zmislu in duhu teh naredb, hkrati se pa zavaruje proti temu, da bi se § 14. drž. osnovnega zakona z dne 21. decembra 1867., drž. zak. št. 141,

uporabljal tudi v stvareh deželne zakonodaje. Ta sklep se naznani tudi drugim deželnim odborom. — Ker se je dognalo, da se živila izvažajo iz dežele v toliki meri, da preti nevarnost pomanjkanja v lastni deželi, se sklene: 1. da se naprosi deželna vlada, naj prepove izvoz lastnim deželam potrebnih živil iz države; 2. da se izda pouk kmetovalcem v tem zmislu; 3. vzame se na znanje, da je deželna vlada za občine zaplenila 30 vagonov za eksport pripravljenega fižola. — Dovolj se priboljšek ranjencem za dan 2. decembra t. l. in nakupi nekaj domačega vina za ranjence iz deželne vinarske zadruge. — Ker je vsled nastalih razmer popolni obrat na ljudskih šolah postal nemogoč, se načeloma sklene, da se dovolijo supletorične učne moči samo na enorazrednicah. — Za prireditve učnega tečaja za poštni oficijante se dá na razpolago predavalna dvorana v deželnem muzeju od 1. aprila do 30. junija l. 1915. — Asistent deželnega kmetijsko-kemičnega poizkuševališča in preizkuševališča živil za Kranjsko, Anton Turk, izstopi iz deželne službe. — Deželno kmetijsko-kemično poizkuševališče in preizkuševališče za Kranjsko se aktivira s 1. novembrom 1914. — Odkloni se predlog tvrdke Czechowiczka za poravnavo v zadevi od tvrdke zahtevanih doplačil. — Deželni prispevki obrtno-nadaljevalnim šolam za preteklo šolsko leto se nakažejo, ustavijo pa za šolsko leto 1914/15. — Potrdi se sklep občinskega sveta ljubljanskega za najetje vojnega posojila v znesku 500.000 kron.

(Pogrešani begunci iz Galicije in Bukovine.) Mnogo družin, ki so vsled vojaških operacij iz Galicije in Bukovine pobegnile, je bilo ob priliki odpotovanja ali pa tudi med vožnjo ločenih in razpršenih, ker so posamezni člani rodbin deloma v Galiciji in Bukovini ali na prestopnih postajah ostali, deloma pa z drugimi transporti na druge postaje in kraje dospeli. Vsakdo, kdor iz Galicije ali Bukovine pobegle svojce pogreša, zamore to pri vsakem c. kr. okrajnem glavarstvu kakor tudi pri mestnem magistratu ter pri c. kr. policijskem ravnateljstvu v Ljubljani prijaviti. — Za prijavo pogrešanih svojcev predpisane tiskovine so pri vseh zgoraj navedenih uradih na razpolago. Na podlagi teh prijav se potem uvede poizvedovanje po pogrešancih.

(Zvišanje cene petroleja.) C. kr. deželna vlada za Kranjsko razglasa — spreminjajoč deloma svoj razglas z dne 6. oktobra 1914., da je določena sedaj maksimalna cena pri nadrobni prodaji petroleja v vseh ljubljanskih trgovinah liter po 50 vinarjev. Ta cena ostane do preklica, in sicer z ozirom na okolnost, da so tovarne pri prodaji petroleja na debelo zopet zvišale cene pri 100 kg za 5 K.

(Poveljnik III. graškega armadnega zbora), general infanterije Emil Colerus pl. Geldern, je odlikovan z redom železne krone I. razreda z vojno dekoracijo. Povodom najvišjega priznanja hrabrosti in uspešnosti, s katero vodi general Colerus izročene mu čete, je graško vojaško poveljstvo odredilo, da razobesijo vse vojaške oblasti v graškem vojaškem teritoriju zastave.

(Zakoni rezervnih častnikov) se v miru lahko sklepajo brez vsakega dovoljenja, pač pa se morajo javiti pristojni vojaški oblasti, kar se je večkrat prezrlo. Rodbine oženjenih rezervnih gašistov in aspirantov imajo pravico v slučaju aktivne službe do državnega vzdrževalnega prispevka, če ni vpoklicanec v civilni državni službi, in sicer če je mož v IX. (stotnik) činovnem razredu, na 90, v X. (nadporočnik) na 70 in v XI. ter XII. (poročnik) činovnem razredu in žene

praporščakov na 50 kron mesečno. Stanarina znaša v IX. činovnem razredu 359, v X. in XI. činovnem razredu na 217 in v XII. (praktikant) činovnem razredu 132 kron vsako četrtletje.

(Pisma in pošiljatve na vojne ujetnike in internirance v sovražnih državah.) Z ozirom na mnoga vprašanja, kako je postopati, da dobe v sovražnih državah se nahajajoči ranjeni ali ujeti vojaki in drugi interniranci pisma in pošiljatve, opozarjamo interesirance na naslednje določbe: 1.) Pisma je odprta in ne frankirana položiti v poštne trušice. Poleg čim mogoče najbolj natančnega naslova ujetnika ali interniranca, mora biti na sprednji strani v levem kotu razločno zapisano „Prisonnier de guerre“ na drugi strani pa mora biti zapisano ime in naslov odpošiljalca. Pri pismih, ki pojdejo na Rusko je ime kraja, kamor je pismo namenjeno, zapisati razločno a z majhno pisavo v spodnji levi kot, da ostane še dosti prostora, prepisati krajevno ime v rusko cirilico. 2.) Denarne pošiljatve na vojne ujetnike ter internirance na Ruskem, na Srbskem in v Črni gori odpravlja tudi pomožni urad Rdečega križa na Dunaju I., Jasomirgottgasse 6, toda denar se mu mora poslati izključno v bankovcih tiste države, kjer se ujetnik ali interniranec nahaja. Na Angleško, na Francosko in v Belgijo ni mogoče denarja pošiljati. Če naslov ujetnika ali interniranca ni popolnoma natančno zapisan, se ne more odposlati pismo, ne denar. Paketi se sploh ne morejo pošiljati nikamor.

(Novi poveljnik 27. pešpolka) je postal podpolkovnik Julij Lustig-Prean pl. Preanfeld. Novi polkovnik je bil več let pridržen generalnemu štabu in je bil pred enim letom kot podpolkovnik imenovan za poveljnika beljaškega lovskega bataljona.

(Z železnim križcem I. vrste odlikovan.) Piše se nam, da je v ljubljanskih krogih znani gospod Rudolf baron Buddenbrock, ki se je kot topničarski nadporočnik proste volje uvrstil v nemško vojsko pri Yperu, bil odlikovan z železnim križcem I. vrste.

(Štajerski Slovenec pri Hindenburgovi armadi.) Med ranjenci, ki so od Hindenburgove armade došli predvčerajšnjem v Ljubljano se nahaja tudi Ivan Voc iz Št. Lovrenca. Bil je pri brzovojnem oddelku. Pred vojsko je delal v tovarni v Augsburgu.

(Poštna zveza z Galicijo) je ustavljena in se poštne pošiljatve v to kronovino ne sprejemajo.

(General Auffenberg.) General vitez Auffenberg je, kakor poročajo, ozdravel.

(Vreme na bojiščih.) Zadnje dni je skoro po celi Nemčiji in Avstro-Ogrski zapadel prvi sneg. Posebno v vzhodni Nemčiji in pri nas na severovzhodu in jugovzhodu je zadnje dni pogosto snežilo. Temperatura je skoro povsod padla na ničlo. V Metzju je bilo predvčerajšnjim 4 stopinje mraza, v Belgiji pa 6 stopinj. Na vzhodu, posebno ob vzhodni obali je ponovno zapadel sneg in tudi tam je temperatura večinoma pod ničlo. Vsled mrzlih severovzhodnih vetrov je na vzhodu, posebno na Rusko-Poljskem in v Vzhodni Prusiji, pričakovati, da bo tudi tam ostala temperatura pod ničlo.

(Gradec se pripravlja, da proslavi padec Belgrada.) Vladni komisar pl. Unterrain, ki vodi graške občinske posle, je odredil, da se padec Belgrada naznani prebivalstvu z 21 strelji in z zvonjenjem velikega zvona na gradu. Gradec hoče proslaviti padec Belgrada s splošnim okičenjem in razsvetljavo mesta.

Razne stvari po svetu.

(Stroški svetovne vojne.) V Berlinu je imel nedavno tega znani narodno-gospodarski strokovnjak profesor Julij Wolf predavanje o vzrokih vojne in tudi o posledicah vojne z narodno-gospodarskega stališča. — Rekel je bil med drugim: V sedanji vojni so bile že do sedaj uničene milijarde. Samo nekoliko tednov so gospodovali Rusi v vzhodni Prusiji, a že znaša škoda več sto milijonov mark. Takisto ogromno škodo je povzročila vojna tudi Alzaciji in Lotaringiji. Lahko trdimo, da znaša škoda, povzročena v Prusiji in Lotaringiji, najmanj eno milijardo. Znatno večja bo škoda, ki jo je povzročil Avstro-Ogrski ruski vpad v Galicijo in v ostale obmejne pokrajine. Samo ob sebi se razume, da je razmeroma mnogo večja vojna škoda, ki so jo pretrpele Francija, Belgija in Rusija. Neoskodovana je doslej ostala edino Angleška, ako se vzamejo njene izgube na morju, toda zelo dvomljivo je, ako se bo tudi v bodoče mogla očitati pred vojnimi grozotami. Dasi so te gospodarske izgube zelo velike, vendar jih daleko nadkriljujejo pravi vojni troški. Skupni troški moderne vojne se računajo dnevno na šest mark za vsakega posameznega vojaka. Toda ta postavka je v tej vojni najbrže prenizka, zato je treba za vsakega vojaka računati vsaj sedem mark na dan. To bi znašalo za vse armade, ki sodelujejo v tej vojni, 140 ali po Wolfovem računu 150 milijonov mark dnevno. Po tem računu bi imela Nemčija neposrednih vojnih troškov v enem četrtletju okrog tri in pol milijarde mark (3500 = milijonov). Nemško vojno posojilo znaša štiri in pol milijarde mark, torej bo ta denar zadostoval do novega leta 1915. Z ozirom na narodno premoženje in dohodke, ki jih ima Nemčija, se lahko trdi, da so Francija, Rusija in Angleška v tem pogledu še v manj ugodnih odnosih. Zato je naravnost smešno hvalisanje angleških ministrov Greyja in Churchill, da bi Anglija lahko vojevala dve, da, celo 10 ali 20 let. Razen tega je treba računati tudi škodo, ki jo vojna zada narodnemu gospodarstvu. Ta škoda znaša prav toliko, kakor neposredni vojni troški. Vojni troški Nemčije znašajo potemtakem v celoti sedem milijard mark. — Glede Avstro-Ogrske računa profesor Wolf, da ima celokupnih vojnih troškov v enem četrtletju pet in pol do šest milijard. Kdo bo plačal ta ogromni račun vojne? Tako je končal profesor Wolf svoje predavanje. Naravno, tisti, ki bo premagan.

(Nemci razstrelili svoje ladje v Tsingtau.) Neka brzovojka iz Tokia poroča, da je posadka v pristanišču Tsingtau poleg avstrijske križarke „Kaiserin Elisabeth“ razstrelila tudi nemško križarko „Cormoran“, topničarke „Jaguar“, „Iltis“, „Tiger“ in „Fuchs“, torpedovko „Taku“ in polagalko min „Ruchin“.

(Psiček v vojni.) Že od avgusta meseca spremlja nekega oficirja po severnem bojišču njegov psiček. Gospodar in psiček sta bila že v 19 večjih in manjših bojih, pa se jima ni še nič zgodilo. Oficir je pisal svoji materi o vojnih doživljajih in pravi v tem pismu o svojem psičku: Streljanja je vaju od manevrov, a rusko streljanje ga je vendar naredilo nervoznega. Dasi že dolgo ni več bel, bi ga bil sovražnik lahko že ustrelil, a naši vojaki so mu napravili iz ruskega plašča suknjič in mu glavo in noge s čokolado rjavo pobarvali, tako da ga Rusi zdaj sploh ne morejo videti. Čudno je, da ga še niso vjeli; časih se namreč potepa in zadnjič je kar za ves dan izginil.